

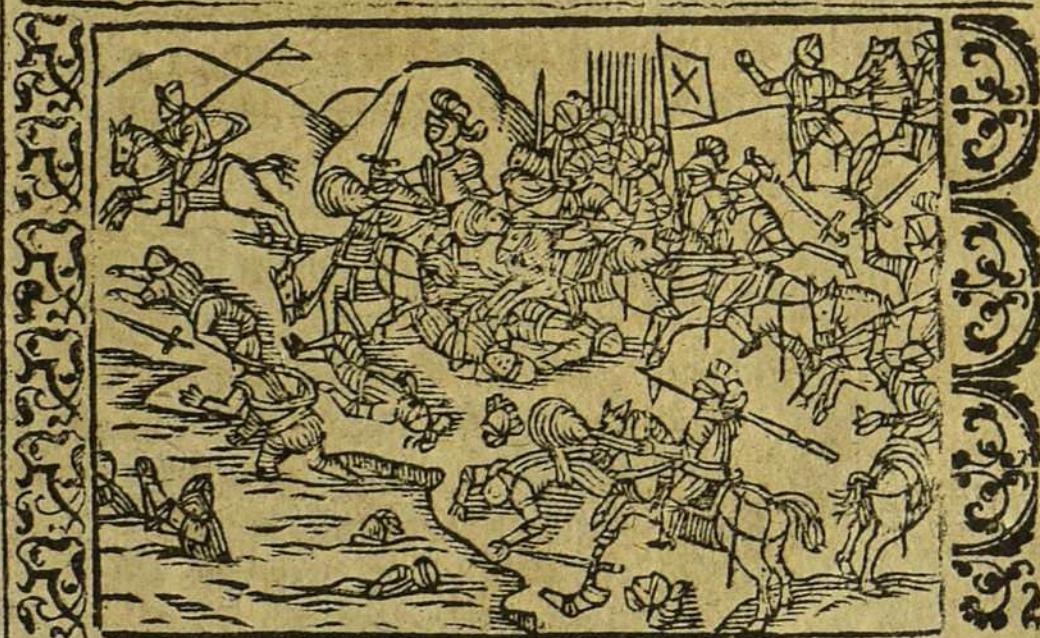
Nieuwe Tijdinghe

Vanden grootē Slach

gheschiedt inde Grysons/ tegens de Calvinischē
Cantons/ alwaer de Catholickē de Victoriae heb-
ben behouden / ende veel vanden Vpandt hebben
doot ghelaghen/ende ouer de 70. dupsent guldens
Contant Gheldt ghekregen/met anderen Vuet.

Overghesedi wt het Italiaens in onse
Nederlantsche sprake.

Ghedrukt den xvij. October 1620.

T Haantwerpen/ By Abraham Verhoeven/ op de
Lombaeerde veste/ inde gulde Sonne.

Het Gracie ende privilegie.

B.

1600
1600
1600

wt Amsterdam ic. Oct.

Den Coninck van Vranckrijck doet al hier
maecken vijschoone groote Oorloch schepē.
Bernheurus Vezekius/een Arminiaen Pre-
dicant/sidt noch ghevanghen / seer strickelijck in
Tucht ende Rasphuys tot Haerlem. Samuel de
Prince/ende Joannes Gerenijs / desghelyckx Ar-
miniaensche Predicanten worden oock noch ghepa-
tibuleert in het Tucht-huys alhier: waer af den ee-
nen/om dat hy ghepredickt hadde binnen Wesel/is
alhier ghestelt in dese eeuwighe gevaukenisse / vol-
ghende het rigoeur placcaet van de Heeren State
Generael/ghedateert in s' Gravenhaghe den 1. Fe-
bruarij 1620. Die vergaederinghe der Arminiaenen
worden alhier ende heel Hollandt door seer dickwils
verstoort/ende si moeten seer dickwils bloopen in
de borse. Nochtans die van Rotterdam en verliesen
daeromme gheen courage/hoe wel zp overvallen es
gheplaeght zijn met twelf Vendelen Soldaten.

Vele vande Heeren Staten murmureren seer al-
hier/dat men by nae allen de Cauaillerie heeft gha-
sonden soo diep in Duytslandt / ende datmen dese

Wij landen

landen alsoo is blootende meer ende meer dagelijcx
van allen oude Officiers ende Soldaten/ende oock
van middelen. Segghende daerenboven dat die dā-
gheruse Resolutie by den Pals ghenomen/meest is
door ghedreven ende nu oock gevoerd wort door sijn
Ooms. Wp vzeesen dat ten lesten allen die lasten sul-
len op onsen hals vallen/ende dat wpt al hier noch
meer Voester-kinderen sullen kriighen.

Tot Creutzenach ende in andere steden van het
Graeffschap van Spanheim wordden dagelijcx in
Possessie ghestelt die kinderen van Eduardus For-
tunatus/wijlen Marquis van Baden.

Wt Olmitz in Morauia 1. October.

Inde Maent Februario lesteleden hebben de Cal-
vinisten alhier seer tirannelijck ghetracceert en om-
ghebrocht eenen Goddelijcken Priester Joannem
Sarcander/van Scoczonia/Pastoor tot Holoscho-
via/den welcken is ouerleden inden Heere met een
groote patientie en stantvasticheit tot groote stich-
tinghe van alle Catholijcken alhier. De welcke zijn
lichaem seuen daghen naer dat hy was ghestorven
hebben bevonden gheheel ende wel rieckende / ende
daer naer begrauen in onse L. Drouwen Kercke: al-
waer men nu seyt vele wonderlijcke teeckenē ende
miraeckelen te gheschieden. Mirabilis Deus in sa-
ctis suis.

Wp

5
Wij verstaen alhier dat die Herroghen van Sareu
ende Beperen/ ende den Grave van Bucquoy vast
marcheren naer Praghe. Het welcke alhier maectt
een groote vreze onder het volck. Den Cardinael
Tittersteijn onsen Bisshop is noch tot Wenen by
den Kepser.

Wt Colen 9. Octobris.

Die Confraterniteyt van het Heilich Crups al-
hier inghestelt int Jaer 1613. om te ontfangen/ ende
met middelen te assisteren alle soorten van persoone
die de Lutersche/ Calvinische/ oft andere Ketterijen
verlatende/ comen tot het oude waerachtich Catho-
lyck Gheloove/ wort daeghelyckx meer ende meer
versterkt van middelen/ ende van persoonen: ende
dat principalijck door den grooten iuer ende soch-
vuldicheyt van den Graue van Hohenzoller/ Dom-
prost alhier: Het is een groote blijschap ende vreug-
de om sien allen die tresselijcke soomans als vrou-
wen persoonen/ ende principalijck Jonckmans/ soo
Studente als Artisans/ die door dese Broederschap
worden voorts gheholpen ende gheassisteert. Het
volck van Spinola heeft inghenomen Bacherach/
Chub/ Paltsentoren/ ende ettelijcke andere plaatzen.

Wt Spier van 8. October.

Enighe vande Magistraedt alhier hebben ghe-
tracht in dese Stadt Garnisoen van de Protestantse

B ij

Princen

Princen der Vnie te brenghen : maer den President
ende Raedts-heeren van de Camere Imperiale al-
hier hebbent beleidt ende daer tegen gheprotesteert.

Die van Worms/Heidelberg/Franckendael/
ende andere steden van Paltslandt/ zijn seer benauw/
ende klaghen seer ouer die quaelijck ghesondeerde
Ambitie van haeren Prince / dat sy nu die soo dier
moeten betalen Quidquid debirant Reges, ple-
ctuntur Achiui. Want het Landt wort hondert
mael meer bedoruen ende afgeloopen door het volc
vande princen der Vnie / (midts dat sy seer quaelijck
betaelt worden) dan door het volc van den Marquis
Spinola, die promptelijck alle maenden doet volle
betalinghe ende houdt ouer alle goede Ordre/so wp
hier verstaen.

Naer dat den Hertoghe van Beieren ende den
Grave van Bacquop hadden t'samen innegenomt
de stadt Horn, soo sijn sy ghetrocken naer een ander
Stadt/genoemt Quam, ende van daer recht naer
praghe/vervolghende den Opandt die hem heeft ge-
retireert tot by praghe.

Don Walthasar de Moradas/nb versterckt sijn-
de met zeuen duysent mannen/die hem den Bisshop
van Mirtzburgh heeft ghesonden/is van Budwey
ghetrocken heel diep in Beierlandt.

7

Wp verstaen alhier dat den Hertoghe van Saren
heest innegenomen Bautzen, die principaelste stadt
van Lusatia/ende dat hy nu recht treckt naer prage.
Men verwacht oock noch ghoerdt volck vanden
Eertz-Hertoghe Leopoldus.

VVt Antwerpen.

Alhier zijn sekere Auisen comen/dat die Vlore vā
West-Indien/ende oock van Ost-Indien nu zijn
in Saluo. Mijn Heere de la Motterie, Gouver-
neur van Maestricht/trekt op naer Duytslant met
acht duysent mannen.

Wt Milanen 4. Octobris.

Alsoo die van Berne/Zurich/ende andere Calvi-
nische Cantons/gheassisteert niet het gelt der Vene-
tianen/waren ghevallen met ettelijcke duysent man-
nen in Valtellina/soo is Octauio Custodi Com-
missaris Generael vande Cauaillerie/met 300. peer-
den ende 1500. Infanterie/ghevallen op den visant/
ende heefster deerst 800. ende daer nae noch 1500. ver-
slaghen. Boven den buet die seer groot is gheweest/
hebben wyp noch ghenomen vanden vpant ontrēt 60
ost 70. duysent Guldens in contant Gelt. De rest
van den vpant is naer Bormio de bergen op geloo-
pen:alwaerder vele van miserie zijn ghestoruen/daer
anders niet dan crupt vindende : soo dat nu in dese
heele

heele Vallepe niet eenen vrant meer en is.

Den voorsepden Octauio heeft dese victorie niet
zijn Bloet en doot besegelt/met een Musquet gescho-
ten zynnde:hoe wel in alss van ons volck maer ghe-
bleuen 10. oft 12. personen/en ontrent 20. ghequerst
zijn.

Alhier is aencomen een ouf Tertio/oft Regimēt
Soldaten van Sardeigna/ende wordt alhier volle
ghemaect/om te senden naer Valtellina.

Allen de Gheestelijckheit alhier/ende door heel
Italien gheest tot de oorloghe van Duytslandt / ses
dienden/dat is van hondert betaelt sestich binne dyp
Jaeren. Waer op die Negotianten van Geneva da-
ghelijcx gelt anticiperen. Men schrijft oock dat alle
de Gheestelijckheit van Spaingnien heefdt gheac-
cordeert den thienden penninck totten seluen epnde.

F I N D S.

Imprimi poterit Z. v. H. p. n.

Met Gratie ende Pri- vilegie.

[I. 86]